

Co-funded by
the European Union

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ
ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ
НАСИЛЬНИЦЬКИМ МЕТОДАМ
ВИХОВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Одеса

2025

Оргкомітет конференції:

Давиденко В'ячеслав, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, полковник поліції;

Корнієнко Максим, проректор університету, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Беляк Ольга, директор КЗ «Одеський фаховий педагогічний коледж», кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Домброван Наталія Василівна, начальник відділу організації наукової роботи ОДУВС, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Ковальова Олена Володимирівна, професор кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, майор поліції;

Матвєєва Лілія Георгіївна, завідувач кафедри загальноправових дисциплін, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Пальшков Костянтин Євгенович, професор кафедри загальноправових дисциплін, кандидат політичних наук, доцент;

Пишна Алла Георгіївна, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Харченко Наталія Михайлівна, практичний психолог, кандидат психологічних наук.

Статті друкуються в авторському варіанті. Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги.

Забезпечення принципу гідності дитини : протидія насильницьким методам виховання : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 24-25 квітня 2025 р.). – Одеса : ОДУВС, 2025. – 214 с.

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

САЙТ КОНФЕРЕНЦІЇ

УЧАСТЬ АДВОКАТА В ПРАВОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ВІД НАСИЛЬСТВА

ПИТОМЕЦЬ Артем

аспірант 2 курсу заочної форми навчання

Одеського державного університету внутрішніх справ

Голова АО «Південно-Українська Міжнародна асоціація адвокатів»

адвокат Національної асоціації адвокатів України

<https://orcid.org/0009-0001-1049-9736>

Проблема насильства щодо дітей залишається надзвичайно актуальною у світовому, європейському та національному вимірах. Участь адвоката у правовому забезпеченні захисту прав дитини відіграє важливу роль, оскільки саме адвокат є основною фігурою, що гарантує реалізацію права на захист, яке є складовою частиною верховенства права та демократичної правової держави.

На міжнародному рівні питання захисту дітей регулюються низкою важливих документів. Насамперед, це Конвенція ООН про права дитини 1989 року, яка визнає дитину як самостійного носія прав і встановлює принцип недискримінації, пріоритет найкращих інтересів дитини, право на життя, виживання та розвиток, а також право бути вислуханою [1].

Важливим елементом забезпечення реалізації положень цієї Конвенції є діяльність Комітету ООН з прав дитини, який здійснює нагляд за дотриманням положень документа, надає рекомендації та роз'яснення, зокрема, щодо участі адвоката в процесах, що стосуються дітей [2].

У рамках європейського права значну роль відіграє Європейська конвенція з прав людини, а також практика Європейського суду з прав людини. Зокрема, в рішеннях Суду неодноразово наголошувалося на важливості своєчасного забезпечення правової допомоги дітям, які зазнали насильства або перебувають у конфлікті із законом [3].

На рівні Європейського Союзу існує низка документів, спрямованих на захист дітей від усіх форм насильства. До таких актів належать Директива 2011/93/ЄС щодо боротьби із сексуальним

насильством над дітьми, а також Комунікації Єврокомісії щодо зміцнення гарантій прав дітей.

В Україні питання захисту дітей від насильства врегульоване Конституцією, Кримінальним кодексом, Сімейним кодексом, Законами України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», а також нормами Кримінального процесуального кодексу, які регулюють участь захисника у справах за участі неповнолітніх.

Однією з основних проблем, що постають перед адвокатами, є недостатність ресурсів та складність координації дій між різними інституціями, що часто призводить до затримок у наданні правової допомоги дітям. Проте, завдяки активній діяльності правозахисних організацій і міжнародних програм, наприклад, ініціативам Європейського фонду з прав дитини, існують можливості для підвищення кваліфікації адвокатів та інтеграції сучасних технологій у процес розслідування і судових розглядів.

Захист дітей від насильства вимагає не лише оперативної правової реакції, але й профілактичних заходів. Адвокати активно співпрацюють із неурядовими організаціями, соціальними службами та освітніми установами з метою підвищення обізнаності громадськості про права дітей та методи їх ефективного захисту. Важливим аспектом є також проведення правових просвітницьких заходів, спрямованих на запобігання насильству, де адвокати виступають як експерти в галузі захисту прав дітей.

За даними Офісу Генерального прокурора, у перші п'ять місяців 2024 року було зареєстровано 1.521 кримінальне провадження за статтею 126-1 Кримінального кодексу України «Домашнє насильство», що на 36% більше порівняно з аналогічним періодом попереднього року [4]. Лише в третині справ адвокати долучаються до процесу на ранніх етапах розслідування, що негативно впливає на ефективність захисту прав дітей.

Участь адвоката в таких справах полягає не лише у процесуальному захисті дитини, а й у здійсненні супроводу при допитах, ініційованні психологічних експертиз, забезпеченні конфіденційності, зверненнях до органів опіки та піклування, а також участі в міжнародних та європейських механізмах захисту прав дитини.

ЮНІСЕФ наголошує, що ефективна правова допомога дітям, які постраждали від насильства, знижує ризики повторної віктимізації, а також сприяє формуванню у дітей довіри до правосуддя [5].

Варто зазначити, що адвокат, який бере участь у справах щодо захисту дітей, повинен мати відповідну спеціалізацію, розуміння

вікових особливостей та комунікативні навички, що дозволяють забезпечити ефективну правову допомогу в умовах особливої вразливості дитини.

Таким чином, участь адвоката в системі захисту дітей від насильства є ключовим інструментом реалізації права дитини на захист. Міжнародне, європейське та національне законодавство покладає на адвоката важливу місію – не тільки юридичний супровід, а й сприяння у створенні безпечного правового середовища для дітей.

Література:

1. Організація Об'єднаних Націй: Конвенція ООН про права дитини. Нью-Йорк : ООН, 1989.

2. Комітет ООН з прав дитини. Загальні коментарі до Конвенції ООН про права дитини. URL: <https://www.ohchr.org/en>.

3. Рада Європи. Європейська конвенція з прав людини. Страсбург: Рада Європи, 1950.

4. Офіс Генерального прокурора. Домашнє насильство: кримінальні провадження за 5 місяців 2024 року. URL: <https://opendatobot.ua/analytics/domestic-violence-2024-5>.

5. ЮНІСЕФ. Насильство щодо дітей – статистичні дані та аналітика. URL: <https://www.unicef.org/>.

РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ ДІТЕЙ

КЕЙДАЛЮК Володимир

*викладач кафедри адміністративної діяльності поліції
Одеського державного університету внутрішніх справ
доктор філософії з права*

ГРУХ Дар'я

*студентка 3 курсу спеціальності 081 "Право"
Одеського державного університету внутрішніх справ*

В Україні діє багато громадських організацій, які присвятили свою діяльність дітям. Так, наприклад, Всеукраїнська фундація «Захист прав дітей» – це організація, яка активно працює над тим, щоб права дітей в Україні були захищені та дотримані [1]. Особливої актуальності це набуло під час воєнного часу, де права дитини масово порушуються, особливо зі сторони держави агресора. Наприклад, право на безпеку: діти живуть в умовах постійного страху та небезпеки, коли втрачають відчуття безпеки та захищеності; право на сім'ю: війна розлучає дітей з їхніми сім'ями, діти втрачають батьків або інших близьких родичів, так

Наукове видання

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ
ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ НАСИЛЬНИЦЬКИМ
МЕТОДАМ ВИХОВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Підп. до друку 24.06.2027" . Формат 60x84/16.
Друк" . Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум.-друк. арк. 14,7. Обл.-вид. арк. 15.2.
Наклад 60 прим.

Надруковано з готового оригінал-макет 0
Редакційно-видавничий відділ
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, вул. Успенська,1,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДП № 3507 від 25.06.2009